

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 21CoP/188/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8319206705
Dátum vydania rozhodnutia: 22. 06. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Antónia Kandravá
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2021:8319206705.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Prešove v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Antónie Kandravej a členov senátu JUDr. Elišky Wagshalovej a JUDr. Ingrid Kalinákovej, v právnej veci starostlivosti súdu o U. Y. Y., narodeného XX.XX.XXXX, zastúpeného kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné, pracovisko Snina, dieťa rodičov: matky T. V., narodenej XX.XX.XXXX, bytom P. XXXX/XX, F., právne zastúpenej JUDr. Mariánom Bacákom, advokátom, Komenského 2663/13, Snina, o návrhu otca Ing. X. Y., narodeného XX.XX.XXXX, bytom F. X, B., za účasti prokurátora Okresnej prokuratúry Humenné, v konaní o zmenu rozhodnutia o osobnej starostlivosti, o odvolaní matky proti rozsudku Okresného súdu Humenné č. k. 10P/143/2019-98 zo dňa 09.09.2020, takto

rozhodol:

I. Potvrdzuje rozsudok vo výrokoch I. a II..

II. Mení rozsudok vo výroku III. tak, že matka je oprávnená a povinná stretávať sa s maloletým Y. v každom párnom kalendárnom týždni od piatka 16.00 hod. do nedele 18.00 hod., v každom nepárnom kalendárnom týždni od stredy 16.00 hod. do štvrtka 18.00 hod. a každý utorok v párnom kalendárnom týždni od 16.00 hod. do 18.00 hod..

Matka je oprávnená a povinná stretávať sa s maloletým Y. počas zimných prázdnin v každom nepárnom kalendárnom roku od 27.12. od 9.00 hod. do 2.1. do 16.00 hod. a v každom párnom kalendárnom roku od 24.12. od 9.00 hod. do 26.12. do 10.00 hod.; v každom nepárnom kalendárnom roku počas Veľkonočných sviatkov je matka oprávnená a povinná stretávať sa s maloletým Y. v čase od Veľkonočného piatku od 9.00 hod. do Veľkonočnej soboty do 19.00 hod. a každý párný kalendárny rok v čase od Veľkonočnej nedele od 9.00 hod. do Veľkonočného pondelka do 19.00 hod.; počas letných školských prázdnin každý rok v čase od 1.7. od 9.00 hod. do 15.7. do 19.00 hod. a od 1.8. od 9.00 hod. do 15.8. do 19.00 hod..

Matka je oprávnená a povinná maloletého Y. v určený čas prevziať v mieste bydliska otca a po ukončení styku v určenom čase je povinná ho odovzdať otcovi v mieste jeho bydliska.

Otec je povinný maloletého Y. na styk s matkou riadne pripraviť a odovzdať ho v mieste svojho bydliska. Obaja rodičia sú povinní v prípade, že styk z vážnych dôvodov sa nebude môcť uskutočniť, oznámiť túto skutočnosť druhému z rodičov minimálne 24 hodín pred začatím určeného styku.

III. Žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

I. Predmet konania

1. Otec sa podaným návrhom domáhal zmeny osobnej starostlivosti o mal. Y., a to spôsobom jeho zverenia do osobnej výlučnej starostlivosti otca, za súčasného uloženia povinnosti matke prispievať na výživu maloletého sumou 100,- eur mesačne a úpravy styku maloletého s matkou.

II. Obsah napadnutého rozhodnutia

2. Okresný súd Humenné ako súd prvej inštancie (ďalej aj ako „súd“) napadnutým rozsudkom rozhodol, cit.:

„I. Súd m e n í rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 8P/65/2017-66 zo dňa 16.08.2017 vo výroku II. tak, že z v e r u j e mal. Y. Y., nar. XX.XX.XXXX do osobnej starostlivosti otca, ktorý bude maloletého zastupovať a spravovať jeho majetok.

II. Matku z a v ä z u j e prispievať na jeho výživu sumou po 100,-- eur mesačne, ktoré bude poukazovať otcovi vždy do 20. dňa v mesiaci počnúc právoplatnosťou rozhodnutia.

III. M e n í rozsudok Okresného súdu Humenné č.k. 8P/245/2018-58 zo dňa 20.02.2019 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove č.k. 9CoP/7/2019-92 zo dňa 18.06.2019 tak, že matka je oprávnená sa so synom stretávať každý páry týždeň v stredu v čase od 16.00 hod. do 18.00 hod. tak, že si maloletého Y. v škôlke vyzdvihne a po skončení stretnutia ho otcovi odovzdá v mieste jeho bydliska. Ak maloletý v deň stretnutia v škôlke nebude, vyzdvihne si ho matka v mieste bydliska otca a po skončení stretnutia ho na rovnakom mieste otcovi odovzdá. Ďalej je matka oprávnená sa so synom stretávať každú prvú nedeľu v mesiaci od 10.00 hod. do 18.30 hod. a každú tretiu sobotu v mesiaci od 10.00 hod. do nedele do 18.30 hod., počas vianočných sviatkov každý páry rok od 23.12. od 10.00 hod. do 18.30 hod. do 25.12. a každý nepáry rok od 26.12. od 10.00 hod. do 18.30 hod. do 27.12., počas veľkonočných sviatkov každý páry rok od piatka od 10.00 hod. do soboty do 18.30 hod., každý nepáry rok od nedele od 10.00 hod. do pondelka do 18.30 hod. tak, že si matka maloletého v mieste bydliska otca prevezme a po skončení stretnutia ho na rovnakom mieste otcovi odovzdá. Otec je povinný maloletého na stretnutia s matkou riadne pripraviť.

IV. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.“

3. Zmenu osobnej starostlivosti právne argumentoval súd ust. § 25 zákona č. 36/2005 Z.z. o rodine a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej aj ako „zákon o rodine“).

4. Súd odôvodnil rozhodnutie tým, že v konaní bolo preukázané, že styk otca s maloletým sa neuskutočňuje podľa právoplatného rozhodnutia súdu, pretože v tom bráni matka. Súd obidvom rodičom uložil výchovné opatrenie - povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu, tiež ich viedol k zmierlivému riešeniu veci. Napriek tomu, že matke opakovane poskytoval priestor na to, aby umožnila styk otca s maloletým, jej postoj súd nedokázal zmeniť. Nevyhnutná bola zmena výchovného prostredia, pretože v tomto prípade je jeho stabilita negatívom. Nie je žiaduce, aby dieťa bolo vychovávané v ovzduší nepriateľskom voči druhému rodičovi, aby dieťa bolo manipulované, citovo vydiierané, programované alebo korumpované. Otec vedie riadny život, uzavrel manželstvo, je zamestnaný a má vytvorené vhodné podmienky pre starostlivosť o svojho syna. Zmenu výchovného prostredia pritom navrhol aj kolízny opatrovník a prokurátor, ktorý vstúpil do už začatého konania.

5. Pri určení vyživovacej povinnosti vychádzal súd z návrhu otca, tiež príjmovej situácie matky, ktorá deklarovala príjem vo výške 540,- eur a tento súdu vyplynul aj z lustrácie v Sociálnej poisťovni, kde matka má evidovaný vymeriavací základ v priemere 594,- eur.

6. O trovách konania rozhodol súd podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku.

III. Obsah odvolania matky

7. Proti rozsudku podala odvolanie matka, namietajúc, že súd bez primeraného zdôvodnenia nevykonala matkou navrhnuté znalecké dokazovanie o predpokladoch otca na výchovu mal. dieťaťa, či odporúčenie striedavej osobnej starostlivosti. Súd nevyočul mal. Y., aby sa zistil jeho názor, čo je nepochybne jedným z najdôležitejších argumentov pri zverení maloletého. Bez toho, aby otec navrhol vykonať dôkazy, súd uveril jeho tvrdeniam a mal za preukázané. Súd takýmto postupom znemožnil matke realizáciu jej procesných práv a zmaril možnosť jej aktívnej účasti na konaní v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces. Súd prvej inštancie sa vôbec nevyporiadala so zmenou pomerov na strane

mal. dieťaťa, príp. rodičov, aby dospel k záveru, že zmena výchovného prostredia je v záujme dieťaťa. Súd sa nezaoberal ani tým, či matka bezdôvodne a zámerne neumožnila styk otca s maloletým a prečo otec bezdôvodne opakovane právo styku nevykonával. Rozhodnutie súdu je z toho dôvodu nepreskúmateľné. Matka navrhla napadnutý rozsudok zrušiť a vec vrátiť súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a rozhodnutie.

8. Otec na rozhodnutí súdu trvá. Všetko, čo sa dalo uviesť, sa uviedlo, preto odvolanie matky považuje za účelové. Stav je taký, že matka mu aj naďalej bráni v styku s maloletým.

9. Ustanovený opatrovník navrhol napadnutý rozsudok potvrdiť ako vecne správny v celom jeho rozsahu.

IV. Hodnotenie odvolacieho súdu

10. Krajský súd v Prešove (ďalej len „odvolací súd“) ako súd odvolací po zistení, že odvolanie bolo podané včas (§ 362 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z.z. Civilného sporového poriadku, ďalej len „CSP“), oprávneným subjektom - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP), proti rozhodnutiu súdu prvej inštancie, proti ktorému zákon odvolanie pripúšťa (§ 355 ods. 2 v spojení s § 357 písm. d/, g/ CSP) po skonštatovaní, že podané odvolanie má zákonné náležitosti (§ 127 a § 363 CSP), preskúmal napadnuté rozhodnutie bez nariadenia odvolacieho pojednávania (§ 329 ods. 1 CSP), keď deň vyhlásenia rozsudku bol zverejnený minimálne 5 dní vopred na úradnej tabuli súdu a v elektronickej podobe na webovej stránke súdu v ten istý deň, ako sa vyvesil na úradnej tabuli a dospel k záveru, že odvolanie matky nie je dôvodné.

11. Z obsahu preskúmaného spisu je zrejmé, že rodičia nežijú v spoločnej domácnosti. Súdna autorita v minulosti už intervenovala v rodine, keď boli vedené konania o úprave výkonu rodičovských práv a povinností. Doposiaľ bol maloletý zverený do osobnej starostlivosti matky, otec prispieval na jeho výživu a mal mu poskytovať osobnú starostlivosť v čase súdom upraveného styku.

12. Vzťahy rodičov sú však aj naďalej konfliktné, súdna úprava styku otca s maloletým, napriek svojej autorite a vynútiteľnosti, neprebíha bez komplikácii, otec sa sťažuje na nerešpektovanie svojich rodičovských práv. Ťažiskovým argumentom podaného návrhu otca je bránenie v styku s maloletým, pričom za týmto stavom stojí matka. Na Okresnom súde Humenné podal otec návrh o výkon rozhodnutia.

13. Súd prvej inštancie posúdil návrh na zmenu výchovného prostredia maloletého ako dôvodný, preto v zmysle ust. § 25 ods. 4 zákona o rodine zveril maloletého do osobnej starostlivosti otca, matke umožnil podieľať sa na výchove maloletého formou pravidelného styku. Rozhodnutie súdu bolo podporené návrhom ustanoveného opatrovníka aj prokurátora okresnej prokuratúry.

14. Matka namieta v odvolaní, že súd jej zmaril realizáciu jej procesných práv. Prechádzajúc však spisom postupne, odvolací súd zisťuje, že s rodinou spolupracoval Referát poradensko-psychologických služieb Úradu práce, sociálnych vecí a rodiny Humenné. Jeho primárnym cieľom bola vnútorná motivácia rodičov, ktorá bola u obidvoch rodičov rozdielna, u matky však žiadna. Matka síce opakovane prezentovala ochotu dohodnúť sa s otcom, sama však stanovovala podmienky a žiadnu dohodu nerešpektovala. V nasledujúcom súdnom konaní ponechal súd matke priestor na to, aby dobrovoľne dodržiavala styk, určený právoplatným a vykonateľným súdnym rozhodnutím. Za tým účelom boli opakovane odročované súdne pojednávania, napriek tomu, že otec urgoval rozhodnutie súdu, pretože do jeho rodičovských práv a povinností bolo zo strany matky opakovane zasahované. Odvolací súd je presvedčený, že pokiaľ by matka mala úprimný záujem o revitalizáciu vzťahov, tak by využila všetky možné prostriedky ponúkanej pomoci a snažila sa o to, aby došlo k stretávaniu sa syna s otcom.

15. Z vyššie uvedenej sumarizácie procesného postupu súdu je potrebné dodať, že súd bol k matke osobitne zhovievavý. Zo správ opatrovníka mal vedomosť, že primárne je potrebné pre riešenie rodinnej situácie pracovať na vnútornej motivácii rodičov, osobitne matky. Súd za tým účelom rodičom uložil aj výchovné opatrenie, snažil sa rodičov sám zmieriť. Bez ohľadu na dostatok času, ktorý bol matke ponúknutý, k želanému účinku nedošlo, odvolací súd však nezistil žiadne procesné pochybenie súdu, ktoré by malo za následok zmarenie procesných práv matky.

16. V konečnom dôsledku, po viac ako rok trvajúcim súdnym konaním, dospel súd k záveru, že matka bráni otcovi v styku s maloletým. Zmeniť jej postoj sa nepodarilo ani prostredníctvom uloženého výchovného opatrenia a zmierlivého riešenia veci zo strany súdu. Matka nerešpektuje otca v jeho rodičovskom postavení a jej nepriateľský postoj sa odzrkadlil aj vo vzájomnom vzťahu maloletého s otcom. Dieťa je matkou manipulované, citovo vydierané či korumpované. Súčasné výchovné prostredie maloletého nemožno hodnotiť ako bezpečné, preto je jeho stabilita negatívom.

17. Záujmom dieťaťa nepochybne je, aby bolo v starostlivosti toho z rodičov, ktorý uznáva úlohu a dôležitosť druhého rodiča v živote dieťaťa a je presvedčený, že aj ten druhý je dobrým rodičom. Akékoľvek prisvojovanie si práva na rozhodovanie o tom, čo je alebo nie je najlepším záujmom spoločného dieťaťa len jedným z rodičov, je dôvodom jednak na využitie procesných prostriedkov na zmenu tohto nesprávneho postoja (napr. výchovné opatrenie podľa § 37) jednak na zmenu rozhodnutia o zverení a to aj bez návrhu. Pokiaľ preferenčný rodič svoj negatívny postoj nezmení, ani v dôsledku vykonaných opatrení súdu, potom je nevyhnutnosťou zmena nesprávneho výchovného prostredia, keďže v tomto prípade je jeho stabilita negatívom. Vytvára možnosti a podmienky pre to aby dieťa bolo vychovávané v ovzduší nepriateľskom voči druhému rodičovi, manipulované, citovo vydierané, programované, alebo korumpované. Žiadna z týchto výchovných metód nemôže napomôcť dosiahnuť cieľ výchovy tak, ako to formuluje Dohovor o právach dieťaťa.

18. V prípadoch bránenia styku rodiča s dieťaťom je povinnosťou súdu, aby najprv skúmal podrobným spôsobom motívy odporu rodiča, ktorý vychováva dieťa, k styku dieťaťa s druhým rodičom. Ak je konanie rodiča, ktorý vychováva dieťa, v rozpore so záujmom dieťaťa (a tak je tomu aj vtedy, ak je uvedený odpor len prejavom svojvôle a prehliadania významu čiastočnej spoluúčasti druhého rodiča), uváži súd vždy, či nie sú splnené podmienky pre prípadnú zmenu výchovného prostredia maloletého dieťaťa. V tejto súvislosti nie je bez významu, že bezdôvodné bránenie maloletému dieťaťu v styku s rodičom, ktorému nebolo zverené do výchovy, je pokladané právom za výrazný nedostatok vo výchove maloletého dieťaťa, ohrozujúci vývoj osobnosti dieťaťa menovite v citovej a charakterovej oblasti. (rozhodnutie Najvyššieho súdu ČSR zo dňa 30.05.1967, sp. zn. 5 Cz 57/1967, R 96/1967)

19. Právo styku rodiča s dieťaťom je právom, ktoré vznikne tomu rodičovi, ktorému nie je dieťa rozhodnutím súdu zverené do jeho osobnej starostlivosti. V tomto smere je potrebné poukázať na článok 8 Európskeho dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd, z ktorého vyplýva pozitívny záväzok štátu chrániť záujmy rodiny a prispievať aktívne k udržiavaniu a obnovovaniu rodinnoprávnych väzieb. Vyhliadky na vytvorenie takýchto väzieb sa postupne znižia a napokon zaniknú, ak biologickému rodičovi a dieťaťu nikdy nie je dovolené stýkať sa alebo len zriedka, to znamená, že žiadne prirodzené puto nemá nádej medzi nimi ani vzniknúť. Právo styku a zásady jeho správneho výkonu sa premietajú do judikatúry Európskeho súdu pre ľudské práva, ktorý opakovane konštatoval, že je v záujme dieťaťa, aby udržovalo rodinné zväzky s odlúčeným rodičom a aby nebolo odtrhnuté od svojich koreňov (Gorgulu versus Nemecko), resp., že dieťa má právo na to, aby dostalo príležitosť rozvíjať svoj vzťah ku každému z rodičov a prejavíť svoje city skutočne, slobodne, bez akéhokoľvek vonkajšieho tlaku zo strany druhého rodiča (Hansenová versus Turecko).

20. Naposledy bol styk otca s maloletým upravený rozsudkom Okresného súdu Humenné č. k. 8P/245/2018-58 zo dňa 20.02.2019, potvrdený rozsudkom Krajského súdu v Prešove č. k. 9CoP/7/2019-92 zo dňa 18.06.2019. Napriek tomu, že sa nejednalo o široký styk, naopak, pomerne úzky, k jeho riadnej realizácii nedochádzalo, aj keď otec svojim správaním na to nedal dôvod. Príčinou tohto neželaného stavu bola podľa zistení súdu prvej inštancie nulová motivácia matky, ktorá jej nedovolila zmeniť svoj negatívny postoj voči rodičovskému postaveniu otca.

21. V nadväznosti na uvedené, súd správne vyhodnotil konanie matky ako zámerné, bezdôvodné a opakované bránenie otcovi v styku s maloletým. Keď dostupné opatrenia, smerujúce k dobrovoľnému odstráneniu tohto protiprávneho stavu, nevedli k náprave, nevyhnutným následkom bola zmena výchovného prostredia podľa § 25 ods. 4 zákona o rodine. Otec je totižto nositeľom rodičovských práv a povinností, pričom v ich výkone vystupuje v rovnocennom postavení s matkou. Vo vzťahu k dieťaťu je otec jednou z jeho najbližších vzťahových osôb, tak vrúcny by mal byť aj ich vzťah.

22. Matka ďalej namieta, že súd pred rozhodnutím nevypočul názor mal. dieťaťa. Rešpektujúc participatívne práva detí, odvolací súd preveril z obsahu spisu toto tvrdenie, pričom nezistil jeho dôvodnosť. Samozrejme, je dôležité, aby mal súd zistený názor mal. dieťaťa, osobitne v konaniach, ktoré sa ho bezprostredne týkajú. Súd však môže názor dieťaťa zistiť priamo, teda dieťa vypočuje súd sám, alebo sprostredkovane, teda, že dieťa vyjadrilo svoj názor pred treťou, nestrannou osobou, jeho názor je zachytený na trvalom nosiči a použiteľný v súdnom konaní.

23. Z obsahu preskúmaného spisu vyplýva, že mal. Y. vyjadril svoj názor na otca v rámci psychologického vyšetrenia zo dňa 07.09.2020. Z rozhovoru s maloletým je zrejmé, že maloletý odmieta otca, verbalizuje ho slovami: „nemám otca“, „ocko je škaredý“, „chcem nového ocka“. Podľa záveru odborníka, maloletý sa toho času identifikuje s matkou, je na ňu výrazne citovo naviazaný.

24. V tejto súvislosti odvolací súd konštatuje, že názor maloletého je negatívne ladený voči osobe otca, a tým aj jeho výchovnému prostrediu. Je potrebné však zdôrazniť, že názor dieťaťa je len jedným z kritérií hodnotenia jeho najlepšieho záujmu, od ktorého sa odvíjajú rozhodnutia súdov v konaniach starostlivosti súdu o maloletých. Malo by byť vždy povinnosťou súdu skúmať dôvody odmietavého postoja dieťaťa voči jeho vlastnému rodičovi. Rodina je základná bunka spoločnosti, ktorú treba všemocne chrániť. Rodinné väzby sú tie najsilnejšie, nie je pre to možné ignorovať pretrvávajúci stav v rodine mal. Daniela, ktorý sa vymyká predstavám spoločnosti.

25. V súvislosti so zisťovaním názoru dieťaťa odvolací súd zdôrazňuje, že je známe z praxe súdov, že pokiaľ dieťa bolo už zverené niektorému z rodičov do výlučnej starostlivosti alebo fakticky dlhodobu rodič starostlivosť zabezpečoval, tak je možné, že sa rodič, ktorý mal dieťa doposiaľ v starostlivosti snažil pranie dieťaťa zmanipulovať (porovnaj rozsudok ESLP vo veci C.c/a Fínsku zo dňa 09.05.2006 č. 18249/02, bod 58.), pričom úlohou súdov je túto manipuláciu, pokiaľ možno nejakým spôsobom odstrániť a vyhodnotiť, vyrovnáť sa s ňou.

26. V konaní bolo zistené, že matka bráni maloletému v styku s otcom, pričom sama je voči otcovi nepriateľsky ladená. Ak je maloletý na matku tak výrazne citovo viazaný a identifikuje sa s ňou, je prirodzené, že sám otca odmieta, napriek tomu, že vzhľadom na svoj vek a absenciu styku, len s ťažkou možnosťou predpokladať, že jeho názor je podmienený vlastnými zážitkami s otcom. Nepochybne, maloletému je potrebné vytvoriť priestor na budovanie jeho vzťahu s otcom a to je v súčasnosti možné len zmenou jeho výchovného prostredia, keďže matka odmieta rešpektovať súdne rozhodnutia o úprave styku otca s maloletým.

27. V každom konaní starostlivosti súdu o maloleté dieťa je prioritný záujem maloletého dieťaťa. Zákon o rodine a ani žiaden iný právny predpis presne nedefinuje pojem „záujem maloletého dieťaťa“. Obsah tohto pojmu je široký a je potrebné ho posudzovať vždy v kontexte špecifickosti konkrétneho prípadu s ohľadom na všetky okolnosti. Záujem maloletého dieťaťa musí byť prvoradým hľadiskom pri hľadaní konkrétneho najvhodnejšieho usporiadania vzťahov medzi rodičmi a maloletým dieťaťom a tento záujem vyžaduje, aby sa na jeho výchove podieľali obaja rodičia, ktorí majú v živote maloletého dieťaťa bez pochybností nezastupiteľné postavenie (porovnaj nález Ústavného súdu Českej republiky vo veci II.ÚS 554/04).

28. Súd nepochybuje o tom, že je prvoradým záujmom každého dieťaťa, aby vyrastalo v bezpečnom a stabilnom výchovnom prostredí v okruhu ľudí, ktorí sú schopní a ochotní mu poskytnúť nielen materiálne zabezpečenie, ale aj lásku a výchovu tak, aby sa mohlo pozitívne vyvíjať po všetkých stránkach.

29. Vyhodnocujúc záujem maloletého dieťaťa za dôležité považuje odvolací súd bezpečie dieťaťa, bezpečie a stabilitu prostredia, v ktorom sa dieťa bude zdržiavať. V najlepšom záujme maloletého rozhodne nie je resignovať na správanie matky, ktorá ignoruje právoplatné rozhodnutia súdu a pristupuje ľahkovážne a dešpektom k ponúkanej odbornej pomoci a so snahou eliminovať otca zo života maloletého syna. Maloleté dieťa má nepochybne právo na oboch rodičov. Odvolací súd je presvedčený, že pre bezpečný ďalší zdravý vývoj mal. Y. je bezpečným a stabilným prostredím prostredie otca.

30. V nadväznosti na doposiaľ uvedené odvolací súd potvrdil napadnutý rozsudok vo výroku I. a II. ako vecne správny, postupom vyplývajúcim z ustanovenia § 387 ods. 1 CSP v spojení s ustanovením § 2 ods. 1 CMP. Vecnú správnosť rozhodnutia súdu vo vzťahu k vyživovacej povinnosti matka v rámci

podaného odvolania nespochybnila. Keďže ani odvolací súd nezistil neprimeranosť výšky výživného k odôvodneným potrebám dieťaťa, v odôvodnení tohto rozhodnutia výroku II. napadnutého rozhodnutia nevenoval osobitnú pozornosť.

31. Odlišne tomu však bolo v prípade upraveného styku matky s maloletým. Podľa názoru odvolacieho súdu, súd prvej inštancie upravil tento styk pomerne úzko. Je potrebné vziať na zreteľ, že maloletý je na matku výrazne citovo naviazaný a nepochybne bude spočiatku ťažko zvládať ich vzájomné odlúčenie. Aby zásah do stability výchovného prostredia maloletého bol podľa možností čo najmenší, javí sa vhodné upraviť styk matky s maloletým širšie, aj s prespatím maloletého u matky, čo v napadnutom rozsudku absentuje.

32. Rodičovské práva a povinnosti majú obaja rodičia. Pri ich výkone sú povinní chrániť záujmy mal. dieťaťa (§ 28 ods. 1, 2 ZoR). Úloha oboch rodičov je v živote maloletého dieťaťa nezastupiteľná a odvolací súd nemá za to, že by tomu bolo inak v predmetnej právnej veci. Aj pri rozhodovaní o úprave styku platí, že právo oboch rodičov je v zásade rovnakou mierou sa o dieťa starať a podieľať sa na jeho výchove, s čím korešponduje i právo samotného dieťaťa na starostlivosť oboch rodičov, ak je zverené súdom do starostlivosti len jednému z rodičov. Takéto usporiadanie je spravidla vždy v najlepšom záujme dieťaťa, pričom odchýlky od tohto princípu musia byť odôvodnené ochranou nejakého iného dostatočne silného legitímneho záujmu, pričom konkrétne skutočnosti, o ktoré tento záujem sa opiera musia byť preukázané.

33. V snahe napraviac tento nedostatok, odvolací súd zmenil výrok III. napadnutého rozsudku tak, ako je uvedené vo výrokovej časti tohto rozsudku.

34. O trovách konania rozhodol odvolací súd v zmysle ust. § 52 CMP, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, ak tento zákon neustanovuje inak. Odvolací súd zároveň nezhliadol dôvod, pre ktorý by bolo spravodlivé priznať náhradu trov konania niektorému z účastníkov v zmysle ust. § 55 CMP.

35. Rozhodnutie bolo prijaté senátom odvolacieho súdu v pomere hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona číslo 757/2004 Z.z. o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov § 393 ods. 2 CSP).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 CSP) v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii. Ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 CSP).

Dovolateľ musí byť s výnimkou prípadov podľa § 429 ods. 2 CSP v dovolacom konaní zastúpený advokátom. Dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 CSP).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 CSP).